

Številka: 461 – 9/2005/1

Datum: 3. 10. 2005

POROČILO O DELU URADA RS ZA NADZOR PRIREJANJA IGER NA SREČO ZA LETO 2004

KAZALO

UVOD	3
I. DEL: USTANOVITEV, NALOGE IN DELOVNA SKUPNOST	3
1. <i>Ustanovitev in pravni položaj</i>	3
2. <i>Predpisi in bistvene naloge</i>	4
2.1. Predpisi, ki določajo delo Urada	4
2.2. Bistvene naloge	6
3. <i>Delovna skupnost in zaposleni</i>	8
3.1. Notranja organizacija	8
3.2. Zaposleni	11
3.3. Sredstva za delo	12
II. DEL: DELO URADA V LETU 2004	13
1. <i>Delo na normativnem področju</i>	13
1.1. Delo na področju priprave podzakonskih predpisov	14
1.2. Organiziranje izdelave igralniških standardov.....	15
1.3. Drugo delo, povezano z normativnim področjem.....	16
2. <i>Delo na področju prirejanja klasičnih iger na srečo</i>	17
2.1. Delo v zvezi s pripravo in izdajo upravnih aktov	17
2.2. Nadzor	19
2.2.1. Posredni nadzor	19
2.2.2. Neposredni nadzor	21
3. <i>Delo na področju prirejanja posebnih iger na srečo</i>	22
3.1. Delo v zvezi s pripravo in izdajo upravnih aktov	22
3.2. Nadzor	24
3.2.1. Posredni nadzor	25
3.2.2. Neposredni nadzor	28
4. <i>Drugo delo, povezano s prirejanjem iger na srečo</i>	29
4.1. Dovoljenje za delo v dejavnosti prirejanja posebnih iger na srečo.....	30
4.2. Pridobitev delnic (deležev) prirediteljev oziroma koncesionarjev	30
5. <i>Nedovoljeno prirejanje iger na srečo</i>	31
6. <i>Vodenje registrov</i>	32
7. <i>Sodelovanje z drugimi institucijami</i>	32
7.1. Sodelovanje z domačimi institucijami	32
7.2. Sodelovanje s tujimi institucijami	33

UVOD

Zakon o igrah na srečo (Uradni list RS, št. 134/03 – uradno prečiščeno besedilo; v nadaljnjem besedilu: ZIS) v četrtem odstavku 108. člena določa, da Urad Republike Slovenije za nadzor prirejanja iger na srečo (v nadaljnjem besedilu: Urad) najmanj enkrat letno o svojem delu poroča Vladi Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Vlada).

Letno poročilo o delu Urada za leto 2004 je razdeljeno na dva vsebinska dela, in sicer so v prvem delu navedbe glede ustanovitve, pravnega položaja, bistvenih nalog in delovne skupnosti Urada, v drugem delu pa je predstavljeno delo Urada v letu 2004.

Podatki v poročilu se praviloma časovno nanašajo na leto 2004, razen v posameznih primerih, ko se nanašajo tudi na obdobje pred tem letom ali po njem, če je to smiselno zaradi popolnejšega poročanja o posameznih dejstvih oziroma zadevah.

I. DEL: USTANOVITEV, NALOGE IN DELOVNA SKUPNOST

1. Ustanovitev in pravni položaj

Urad je organ v sestavi Ministrstva za finance. Neposredna podlaga za ustanovitev Urada v letu 1995 je bil 107. člen ZIS, ki je v prvem odstavku določal, da nadzor nad prirejanjem iger na srečo opravlja Urad za nadzor prirejanja iger na srečo, ki se ustanovi kot organ v sestavi ministrstva, pristojnega za finance. Ker je na podlagi prvega odstavka 76. člena Zakona o državni upravi (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo) prvi odstavek 107. člena ZIS prenehal veljati, je pravni položaj Urada sedaj opredeljen v prvem odstavku 5. člena Uredbe o organih v sestavi ministrstev (Uradni list RS, št. 58/03, 45/04, 138/04 in 52/05), ki določa, da so v sestavi Ministrstva za finance:

- Carinska uprava Republike Slovenije;
- Davčna uprava Republike Slovenije;
- Uprava Republike Slovenije za javna plačila;
- Urad Republike Slovenije za nadzor prirejanja iger na srečo;
- Urad Republike Slovenije za nadzor proračuna;
- Urad Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja;
- Devizni inšpektorat Republike Slovenije.

Sedež Urada je v Ljubljani, Slovenska 54/II.

2. Predpisi in bistvene naloge

2.1. Predpisi, ki določajo delo Urada

Zakonski in podzakonski predpisi, na podlagi katerih Urad opravlja svoje naloge, so naslednji:

- Zakon o igrah na srečo (Uradni list RS, št. 134/03 – uradno prečiščeno besedilo);
- Uredba o podrobnejših pogojih, ki jih mora izpolnjevati prireditelj pri trajnem prirejanju klasičnih iger na srečo (Uradni list RS, št. 70/00);
- Uredba o določitvi društev in neprofitnih humanitarnih organizacij, ki smejo občasno prirejati klasične igre na srečo in o kriterijih za občasno prirejanje klasičnih iger na srečo (Uradni list RS, št. 70/00);
- Uredba o določitvi dokumentacije in ureditvi drugih vprašanj v zvezi z izdajo soglasja za pridobitev oziroma odsvojitve delnic in za naložbe v kapital pravnih oseb (Uradni list RS, št. 127/03);
- Uredba o določitvi tarife stroškov na področju prirejanja iger na srečo (Uradni list RS, št. 41/05);
- Uredba o organih v sestavi ministrstev (Uradni list RS, št. 58/03, 45/04, 138/04 in 52/05);
- Pravilnik o prirejanju posebnih iger na srečo v igralnih salonih (Uradni list RS, št. 50/02 in 100/02);
- Pravilnik o licencah za delo v dejavnosti prirejanja posebnih iger na srečo (Uradni list RS, št. 45/02 in 77/02);

- Pravilnik o tehničnih zahtevah za igralne naprave za izvajanje iger na srečo in postopku ugotavljanja skladnosti (Uradni list RS, št. 45/02, 100/02, 57/03, 1/04 in 114/04);
- Pravilnik o institucijah za izdajanje poročil o preizkusu igralne naprave (Uradni list RS, št. 45/02);
- Pravilnik o nadzornem informacijskem sistemu igralnih naprav (Uradni list RS, št. 45/02 in 114/04);
- Pravilnik o službeni izkaznici pooblaščenih oseb za nadzor prirejanja iger na srečo (Uradni list RS, št. 43/96);
- Odredba o klasičnih igrah na srečo, ki se lahko prirejajo brez dovoljenja (Uradni list RS, št. 55/95 in 14/97) in
- Navodilo o načinu, obliki in rokih za pošiljanje podatkov Uradu Republike Slovenije za nadzor prirejanja iger na srečo (Uradni list RS, št. 11/96, 12/96 in 79/05).

Na podlagi ZIS so bili izdani še štirje podzakonski predpisi, ki so z uveljavitvijo Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o igrah na srečo (Uradni list RS, št. 85/01) sicer prenehali veljati, vendar so se na podlagi 47. člena navedenega zakona v letu 2004 še vedno uporabljali za prireditelje, ki so posebne igre na srečo prirejali na igralnih avtomatih zunaj igralnic. Ti podzakonski predpisi so:

- Uredba o višini posebne takse za igralne avtomate (Uradni list RS, št. 35/95 in 85/01);
- Pravilnik o uporabi igralnih avtomatov zunaj igralnic (Uradni list RS, št. 97/00, 27/01, 75/01, 82/01 in 85/01);
- Odredba o načinu plačevanja posebne takse za prirejanje posebnih iger na srečo na igralnih avtomatih zunaj igralnic ter o vsebini in obliki posebne nalepke (Uradni list RS, št. 35/95 in 85/01);
- Navodilo o načinu izpolnjevanja pogojev za povečanje višine vložka na igralnih avtomatih zunaj igralnic (Uradni list RS, št. 100/00 in 85/01).

Drugi zakoni in podzakonski predpisi, katerih določbe se tudi nanašajo na področje prirejanja iger na srečo v Republiki Sloveniji, in s tem posegajo oziroma opredeljujejo naloge Urada, so naslednji:

- Zakon o davku od iger na srečo (Uradni list RS, št. 57/99 in 85/01);
- Zakon o davkih občanov (Uradni list SRS, št. 36/88, 8/89, 48/90, 8/91 in 7/93);
- Zakon o lastninskem preoblikovanju pravnih oseb z družbenim kapitalom, ki prirejajo posebne igre na srečo in o strukturi kapitala pravnih oseb, ki opravljajo dejavnost prirejanja posebnih iger na srečo (Uradni list RS, št. 40/97, 13/02 in 101/03);
- Zakon o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije (Uradni list RS, št. 44/96 in 47/97);
- Zakon o javnih zbiranjih (Uradni list RS, št. 59/02);
- Zakon o deviznem poslovanju (Uradni list RS, št. 23/99 in 76/03);
- Zakon o preprečevanju pranja denarja (Uradni list RS, št. 79/01 in 59/02);
- Zakon o društvih (Uradni list RS, št. 60/95, 49/98 in 89/99) in
- Zakon o spodbujanju razvoja turizma (Uradni list RS, št. 2/04).

2.2. Bistvene naloge

Naloge Urada so splošno opredeljene v petem odstavku 5. člena Uredbe o organih v sestavi ministrstev, natančneje pa v 107. do 109. členu ZIS.

Urad tako opravlja nadzorne, strokovne, upravne in razvojne naloge na področju prirejanja iger na srečo, odloča v upravnem postopku pred izdajo odločbe Vlade o dodelitvi koncesij ter opravlja druge naloge, povezane z dodelitvijo koncesij in sklenitvijo koncesijskih pogodb oziroma izdajo dovoljenj, nadziranjem in analiziranjem izvajanja področnih predpisov, ki urejajo igre na srečo, nadziranjem opravljanja dejavnosti iger na srečo ter spremljanjem, zbiranjem in analiziranjem podatkov, prejetih od prirediteljev oziroma koncesionarjev.

ZIS v prvem odstavku 108. člena določa naslednje naloge Urada:

- obravnavanje in analiziranje planov in finančnih načrtov ter poročil o delu koncesionarja oziroma prireditelja;
- nadziranje računovodskih izkazov in revidiranih poslovnih poročil;
- nadziranje lastniške strukture, organiziranosti, internih aktov in poslovanja koncesionarja oziroma prireditelja;
- nadziranje izvajanja koncesijske pogodbe oziroma pogojev iz dovoljenja prireditelja;

- izvajanje neposrednega nadzora pri opravljanju vseh procesov, ki so neposredno ali posredno vezani s prirejanjem iger na srečo;
- poročanje Vladi o poslovanju koncesionarja oziroma prireditelja;
- organiziranje izdelave igralniških standardov;
- vodenje registra koncesionarjev, prirediteljev klasičnih iger, igralnic, igralnih salonov in imetnikov licenc;
- sodelovanje z uradom, pristojnim za preprečevanje pranja denarja;
- vzpostavitev informacijskega sistema, ki je v neposredni povezavi z on – line nadzornimi sistemi igralnih naprav koncesionarja iz 80a. člena ZIS in informacijskimi sistemi iz 3a. člena ZIS;
- izvajanje nadzora preko nadzornega informacijskega sistema.

Naloge Urada so določene tudi s koncesijskimi pogodbami, ki jih minister za finance sklene z družbami, ki so pridobile koncesijo Vlade za prirejanje klasičnih oziroma posebnih iger na srečo. Gre za naloge, povezane s preverjanjem izpolnjevanja pogojev za začetek prirejanja posamezne klasične igre in za začetek poslovanja igralnice oziroma igralnega salona, naloge v zvezi z izdajo dovoljenj za začetek prirejanja posebnih iger na srečo na povečanem obsegu igralnih naprav, naloge v zvezi z izdajo dovoljenj za podaljšanje roka prodaje, naloge v zvezi z zaključkom prodaje srečk pred iztekom roka, naloge v zvezi s spremembo pravil iger, s spremembo tehnoloških postopkov in potrjevanjem komisij pri klasičnih igrah na srečo, naloge v zvezi s spremembo pravilnikov o izvajanju internega nadzora in naloge, povezane s povečanjem obsega igralnih naprav zaradi testiranja in druge naloge, povezane s prirejanjem iger na srečo.

Na podlagi Zakona o preprečevanju pranja denarja Urad sodeluje tudi pri sestavi seznama indikatorjev za prepoznavanje sumljivih transakcij pri subjektih, ki jih nadzoruje, in v okviru svojih pristojnosti kot organ nadzora preverja tudi izvajanje določb navedenega zakona.

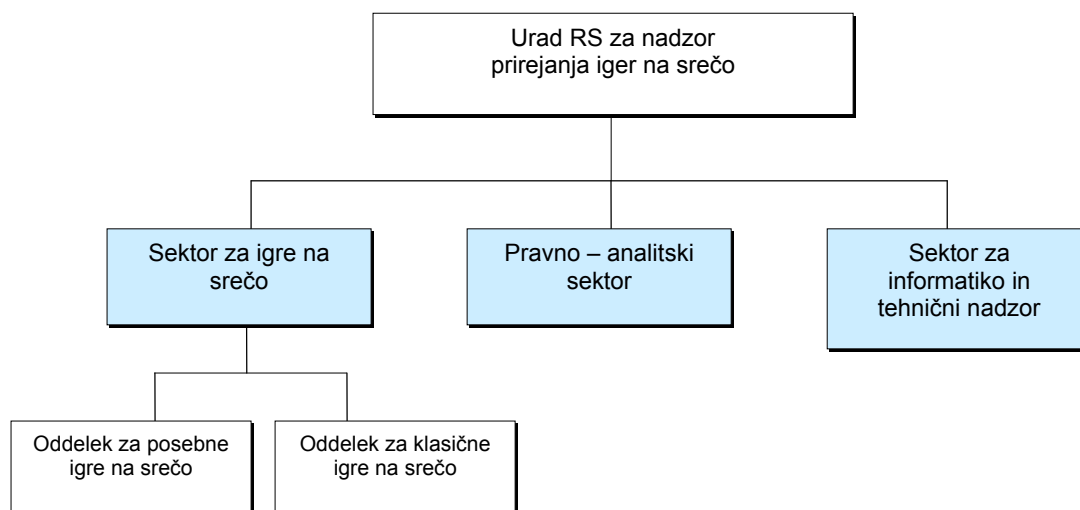
3. Delovna skupnost in zaposleni

3.1. Notranja organizacija

Z namenom izboljšanja učinkovitosti izvajanja del in nalog je bila v letu 2004 spremenjena notranja organizacija Urada. Tako je na podlagi 5. člena Akta o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Ministrstvu za finance, Uradu Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja, Deviznem inšpektoratu Republike Slovenije, Uradu Republike Slovenije za nadzor prirejanja iger na srečo in Uradu Republike Slovenije za nadzor proračuna št. 011-11/2004/1 z dne 13. 4. 2004 z vsemi poznejšimi spremembami in dopolnitvami, in na njegovi podlagi sprejete sistemizacije delovnih mest, Urad v letu 2004 opravljal naloge iz svoje pristojnosti v naslednjih notranjih organizacijskih enotah:

- sektorju za igre na srečo, v okviru katerega sta oddelek za klasične igre na srečo in oddelek za posebne igre na srečo;
- pravno - analitskem sektorju in
- sektorju za informatiko in tehnični nadzor.

Slika: Notranja organizacija Urada, ki je veljala na dan 31. 12. 2004

Na nivoju Urada se opravljajo naloge, ki se nanašajo na vodenje in usklajevanje vseh področij dela v Uradu, na sodelovanje z drugimi državnimi organi, specializiranimi organizacijami, zavodi ali posamezniki, na organizacijo nadzora nad dejavnostjo prirejanja iger na srečo, sodelovanje pri pripravi zakonov, podzakonskih aktov in metodoloških pravil s področja iger na srečo, na pripravo splošnih aktov Urada in skrb za njihovo uresničevanje, na sodelovanje pri pripravi drugih internih aktov Urada, na organiziranje in izvajanje splošnih in skupnih zadev Urada kot celote (spremljanje kadrovskega stanja, strokovnega znanja, napredovanja delavcev, planiranje finančnih potreb za materialne stroške, investicije, izobraževanje, pisarniško poslovanje, dokumentiranje in arhiviranje), tajniška in administrativna dela za Urad in druge naloge po nalogu direktorja. Opravljajo se tudi naloge, ki se nanašajo na kadrovsko - organizacijsko področje Urada, skrb za pravilnost pisarniškega poslovanja, dokumentiranja in arhiviranja ter planiranje finančnih sredstev Urada.

Sektor za igre na srečo opravlja naloge, ki se nanašajo na:

- vodenje, organiziranje in usklajevanje dela sektorja;
- nadzor nad izvajanjem zakona, ki ureja igre na srečo, in drugih predpisov, izdanih na njegovi podlagi;
- sodelovanje pri pripravi zakonskih in podzakonskih aktov s področja iger na srečo;
- pripravo internih predpisov Urada, ki določajo nadzorne postopke;
- preverjanje in analiziranje podatkov za sklenitev koncesijskih pogodb oziroma izdajo dovoljenj;
- preverjanje pogojev in vodenje postopkov pred izdajo dovoljenj in koncesij;
- vodenje upravnih postopkov;
- pripravo predlogov za uvedbo postopka pred pristojnimi organi;
- sodelovanje pri izdelavi poročil Vladi o poslovanju koncesionarjev oziroma prirediteljev;
- organiziranje ustreznih oblik sodelovanja z drugimi organizacijskimi enotami, s katerimi je Urad povezan;
- organizacijo in sodelovanje pri izdelavi igralniških standardov;
- opravljanje najzahtevnejšega inšpekcijskega nadzora pri koncesionarjih in prirediteljih iger na srečo;
- druge naloge po nalogu direktorja.

Pravno – analitski sektor opravlja naloge, ki se nanašajo na:

- vodenje, organiziranje in usklajevanje dela sektorja;
- nadzor nad izvajanjem zakona, ki ureja igre na srečo, in drugih predpisov izdanih na njegovi podlagi;
- opravljanje inšpekcijskega nadzora pri koncesionarjih in prirediteljih iger na srečo;
- pripravo zakonskih in podzakonskih predpisov s področja prirejanja iger na srečo;
- sodelovanje pri preverjanju in analiziranju podatkov za sklenitev koncesijskih pogodb oziroma izdajo dovoljenj;
- pripravo smernic za izdelavo analiz in poročil;
- pripravo osnutkov in koncesijskih pogodb za prirejanje iger na srečo;
- pripravo drugih aktov v zvezi z dodeljevanjem koncesij;
- vodenje najbolj zahtevnih upravnih postopkov;
- organiziranje ustreznih oblik sodelovanja z drugimi organizacijskimi enotami, s katerimi je Urad povezan;
- pripravo, koordiniranje in izvajanje skupnih nadzorov z drugimi organizacijskimi enotami pri koncesionarjih in prirediteljih iger na srečo;
- analiziranje in nadziranje računovodskih izkazov in revidiranih letnih poročil koncesionarjev in prirediteljev;
- nadziranje lastniške strukture, organiziranosti, internih aktov in poslovanja koncesionarja oziroma prireditelja;
- pripravo analiz in poročil o stanju na področju prirejanja iger na srečo ter letnega poročila Urada;
- pripravo predlogov za uvedbo postopka pred pristojnimi organi;
- druge naloge po nalogu direktorja.

Sektor za informatiko in tehnični nadzor opravlja naloge, ki se nanašajo na:

- vodenje, organiziranje in usklajevanje dela sektorja;
- nadzor prirediteljev in koncesionarjev preko nadzornega informacijskega sistema;
- analiziranje podatkov iz nadzorno informacijskega sistema;
- pripravo razvojnih projektov s področja informacijske podpore Uradu;
- načrtovanje, izvedbo in vzdrževanje aplikacij ter programiranje;
- opravljanje inšpekcijskega nadzora pri koncesionarjih in prirediteljih iger na srečo;
- nadzor nad izvajanjem zakona, ki ureja igre na srečo, in drugih predpisov izdanih na njegovi podlagi;
- vodenje in nadgradnja on - line nadzora;

- zagotavljanje operativnosti sistema on - line nadzora na Uradu in operativnosti računalniških mrež;
- skrb za nabavo, posodabljanje in vzdrževanje računalniške opreme (software in hardware);
- sodelovanje pri preverjanju in analiziranju podatkov za sklenitev koncesijskih pogodb oziroma izdajo dovoljenj z vidika tehničnega nadzora;
- sodelovanje pri izdelavi poročila Vladi o poslovanju koncesionarjev oziroma prirediteljev;
- sodelovanje pri pripravi predpisov s področja prirejanja iger na srečo;
- sodelovanje pri sestavi koncesijskih pogodb;
- pripravo internih predpisov Urada, ki določajo nadzorne postopke;
- izdajanje dovoljenj za uporabo igralnih naprav;
- analitično podpora ostalim organizacijskim enotam;
- pripravo predlogov za uvedbo postopka pred pristojnimi organi;
- druge naloge po nalogu direktorja.

3.2. Zaposleni

Na dan 31. 12. 2004 je bilo v Uradu 24 zaposlenih. Izobrazbena struktura zaposlenih je bila naslednja:

Stopnja strokovne izobrazbe	Število zaposlenih
V – srednja	2
VI – višja	2
VII – visoka	7
VII – univerzitetna	13
Skupaj	24

Glede na sistemizacijo delovnih mest v Uradu je bila struktura zasedenosti uradniških nazivov po stanju 31. 12. 2004 naslednja:

Uradniški naziv	Število zaposlenih
sekretar	1
inšpektor – svetnik	8
inšpektor I	2
inšpektor II	3
inšpektor III	7
Skupaj	21

Na podlagi prvega odstavka 109. člena ZIS za izvajanje nalog imenuje Vlada pooblaščen osebe za nadzor, in sicer na predlog predstojnika Urada. Po stanju 31. 12. 2004 je imelo navedeno pooblastilo 20 zaposlenih.

3.3. Sredstva za delo

Sredstva za delo Urada se zagotavljajo v okviru sredstev proračuna Republike Slovenije v delu, ki pripadajo Ministrstvu za finance.

V okviru Proračuna Republike Slovenije so bila Uradu za leto 2004 dodeljena sredstva v višini 217,7 milijona tolarjev, končna poraba pa je znašala 209,5 milijona tolarjev oziroma 96,2 % odobrenih sredstev. Nižja od planirane je bila predvsem poraba sredstev za plače in druge izdatke, vezane na izplačilo plač, in sicer zaradi daljših bolniških in porodniških odsotnosti, zaradi česar so stroški dela bremenili Zavod za zdravstveno zavarovanje.

II. DEL: DELO URADA V LETU 2004

Za delo Urada v letu 2004 je na splošno značilno, da je bil zelo velik poudarek na pregledu pisne dokumentacije, ki se je nanašala na izdajo dovoljenj za delo v dejavnosti prirejanja posebnih iger na srečo (85. a člen ZIS), izdajo dovoljenj za uporabo igralne naprave (3. b člen ZIS) in vloge za dodelitev oziroma podaljšanje koncesije za prirejanje posebnih iger na srečo v igralnem salonu. Na podlagi 17. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o igrah na srečo (Uradni list RS, št. 101/03) so namreč morali vsi zaposleni pri koncesionarjih za igralnice dovoljenje za delo v dejavnosti prirejanja posebnih iger na srečo pridobiti najkasneje do 30. 10. 2004, hkrati pa so morali v tem roku prireditelji oziroma koncesionarji za igralnice za vsako igralno napravo pridobiti dovoljenje za uporabo igralne naprave oziroma podati zahtevo za pridobitev certifikata o skladnosti. V letu 2004 je bilo tako izdanih 1.610 dovoljenj za delo v dejavnosti prirejanja posebnih iger na srečo ter 624 dovoljenj za uporabo igralne naprave. Urad se je s povečanim obsegom dela soočal tudi na področju preverjanja in analiziranja podatkov za sklenitev oziroma podaljšanje koncesijskih pogodb za prirejanje posebnih iger na srečo v igralnem salonu, saj je bilo v obravnavanem letu podanih 15 vlog za dodelitev koncesije ter 11 vlog za njeno podaljšanje.

Povečan obseg dela na področju priprave in izdaje upravnih aktov se je odražal tudi na obsegu opravljenih neposrednih nadzorov poslovanja prirediteljev oziroma koncesionarjev. Glavnina opravljenih neposrednih nadzorov je bila namreč povezana s temi aktivnostmi, zato je bilo glede na razpoložljivo kadrovske zasedenost Urada opravljenih manj neposrednih nadzorov poslovanja prirediteljev oziroma koncesionarjev, oziroma se je le – ta v pretežni meri izvajal s preverjanjem in analiziranjem pisnih poročil.

V nadaljevanju je nekoliko podrobneje predstavljeno delo Urada v letu 2004 po posameznih vsebinskih področjih.

1. Delo na normativnem področju

Področje prirejanja iger na srečo poleg Zakona o igrah na srečo trenutno neposredno ureja 10 predpisov, izdanih na njegovi podlagi. Nekateri od teh so takšne narave, da jih je treba nenehno prilagajati hitrim tehnološkim spremembam, ki

so značilne za obravnavano področje. Poleg izredno zahtevnega strokovnega dela pri pripravi predlogov sprememb in dopolnitev podzakonskih predpisov je na normativnem področju za leto 2004 treba izpostaviti predvsem nadaljevanje dela na pripravi strategije klasičnih iger na srečo in aktivnosti v zvezi z organiziranjem izdelave igralniških standardov.

1.1. Delo na področju priprave podzakonskih predpisov

Urad je kot strokovni organ za področje prirejanja iger na srečo v letu 2004 pripravil predlog sprememb Pravilnika o tehničnih zahtevah za igralne naprave za izvajanje iger na srečo in postopku ugotavljanja skladnosti in predlog sprememb Pravilnika o nadzornem informacijskem sistemu igralnih naprav. Težišče sprememb obeh pravilnikov je bilo v tem, da se omogoči uporaba igralnih avtomatov z nekaterimi najnovejšimi tehničnimi rešitvami poslovanja brez žetonov z uporabo posebnega informacijskega sistema za obravnavo vplačil in izplačil z vplačilnimi oziroma izplačilnimi lističi. Pri tem je bil zaradi zahtevnosti tematike velik poudarek na usklajevanju vsebin s predstavniki koncesionarjev za igralnice in nekaterih večjih koncesionarjev, ki prirejajo posebne igre na srečo v igralnih salonih. Pri oblikovanju sprememb navedenih podzakonskih aktov so bili upoštevani vsi predlogi, ki niso negativno vplivali na možnost nadzora nad dogajanjem na igralnih napravah v smislu pravilnosti, verodostojnosti, zanesljivosti in dostopnosti podatkov v nadzornem informacijskem sistemu Urada. Druge pomembnejše spremembe pravilnikov so še obvezno beleženje absolutnih vrednosti elektronskih števecv igralnih avtomatov v nadzornem informacijskem sistemu, beleženje celotnega blagajniškega poslovanja, povezanega s prirejanjem iger na srečo na igralnih avtomatih, vključno s prodajo in odkupom žetonov, ter spremenjene zahteve za spremljanje drugih posebnih iger na srečo, ki se izvajajo v igralnicah.

V letu 2004 so bili s področja prirejanja iger na srečo tako izdani naslednji podzakonski predpisi:

- Pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika o tehničnih zahtevah za igralne naprave za izvajanje iger na srečo in postopku ugotavljanja skladnosti (Uradni list RS, št. 1/04);
- Pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika o tehničnih zahtevah za igralne naprave za izvajanje iger na srečo in postopku ugotavljanja skladnosti (Uradni list RS, št. 114/04) in

- Pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika o nadzornem informacijskem sistemu igralnih naprav (Uradni list RS, št. 114/04).

Poleg omenjenih predpisov je Urad v letu 2004 pripravljala osnutka dveh podzakonskih predpisov, ki jih predvideva ZIS, in sicer osnutek pravilnika, ki bo natančneje urejal vsa vprašanja v zvezi s prirejanjem iger na srečo preko interneta in drugih telekomunikacijskih sredstev (3a. člen ZIS) in osnutek uredbe o določitvi tarife stroškov na področju prirejanja iger na srečo (109b. člen ZIS). Slednja je bila sicer že izdana v aprilu 2005.

1.2. Organiziranje izdelave igralniških standardov

V 108. členu ZIS je določeno, da Urad organizira izdelavo igralniških standardov. Za uresničevanje te naloge je bil že v letu 2001 ustanovljen Svet za pripravo igralniških standardov, ki ga sestavljajo predstavniki družb, ki imajo koncesijo za prirejanje posebnih iger na srečo, Ministrstva za finance in Ministrstva za gospodarstvo. Celotno področje dela Sveta za pripravo igralniških standardov je sestavljeno iz naslednjih vsebinskih področij:

- izvajanje iger na srečo in nadzor;
- organiziranost finančnega poslovanja in specifični stroški;
- smernice dolgoročnega razvoja in kadrovske smernice;
- tehnični standardi;
- novi načini prirejanja iger na srečo.

Svet za pripravo igralniških standardov, ki je v okviru dosedanjega dela sprejel igralniški standard za osebe, ki morajo za delo v dejavnosti prirejanja posebnih iger na srečo pridobiti dovoljenje (licenco), se je v letu 2004 sestal trikrat.

1.3. Drugo delo, povezano z normativnim področjem

Urad je v letu 2004 nadaljeval s pripravo strategije razvoja klasičnih iger na srečo v Republiki Sloveniji, s katero naj bi bile dane smernice za učinkovit, harmoničen in trajen razvoj te vrste prirejanja iger na srečo in zagotovljen stabilen vir za financiranje dejavnosti invalidskih, humanitarnih in športnih organizacij v Republiki Sloveniji.

Vlada je v letu 2002 sprejela Strategijo slovenskega turizma 2002 – 2006, ki v zvezi z nadaljnjim razvojem področja prirejanja iger na srečo v Republiki Sloveniji med drugim določa, da igralniško – zabaviščna dejavnost potrebuje novo razvojno strategijo in spremembo ustrezne zakonodaje, ki bo omogočila delno privatizacijo igralniške industrije, nadaljnjo sprostitev koncesijskih in davčnih omejitev, omejitev števila koncesij za igralne salone in oblikovanje kakovostnih nadzornih mehanizmov. V povezavi s tem in z vidika drugih dejstev (npr. ugotovljene pomanjkljivosti obstoječega zakona o igrah na srečo, vsebinske spremembe zaradi predvidene uvedbe evra) je Urad v obravnavanem obdobju že pričel pripravljati teze za novo strategijo razvoja igralništva v Sloveniji in za predvideno spremembo zakona o igrah na srečo.

V letu 2004 je bila za spremljanje zakonodaje Evropske unije, ki se nanaša na področje prirejanja iger na srečo, ustanovljena posebna komisija, v kateri so predstavniki Urada, prirediteljev klasičnih iger na srečo, koncesionarjev za igralnice in igralne salone, Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij ter Fundacije za financiranje športnih organizacij. V tem okviru je Urad aktivno sodeloval pri sprejemanju Direktive o storitvah na notranjem trgu in Uredbe o dejavnostih pospeševanja prodaje na notranjem trgu. Predstavniki Urada pa je bil tudi imenovan v koordinacijo za pripravo na uvedbo evra na ravni javne uprave, katere naloga je pripraviti akcijski načrt prilagoditve pravnega reda, informacijske tehnologije, organizacijskih ukrepov in strategije obveščanja javnosti.

2. Delo na področju prirejanja klasičnih iger na srečo

2.1. Delo v zvezi s pripravo in izdajo upravnih aktov

Prireditelj, ki trajno prireja klasične igre na srečo, mora na podlagi Uredbe o podrobnejših pogojih, ki jih mora izpolnjevati prireditelj pri trajnem prirejanju klasičnih iger na srečo, razpolagati s poslovnimi prostori, ki so namenjeni prirejanju iger na srečo, in prodajnimi mesti, kjer se prodajajo srečke, izpolnjevati tehnične pogoje, ki se nanašajo na igralne naprave in pripomočke ter programsko opremo, ki se uporablja v procesu prirejanja posamezne igre na srečo, katere skladnost ugotavlja neodvisna revizija informacijskega sistema. Nadalje mora prireditelj izpolnjevati kadrovske pogoje, ki so predpisani za tehnične izvajalce iger na srečo, člane komisij za nadzor žrebanj oziroma iger na srečo, člane trezorskih komisij in osebe, ki neposredno vodijo delovni proces prirejanja iger na srečo. Če ima prireditelj več kot eno koncesijo, mora za vsako koncesijo zagotoviti 20 milijonov dodatnega osnovnega kapitala, s prirejanjem iger na srečo pa mora ustvariti več kot 80 % vseh prihodkov družbe.

Tabela 1: Pregled izdanih upravnih aktov s področja prirejanja klasičnih iger na srečo v letu 2004

Vrsta upravnega akta	Trajno prirejanje klasičnih iger na srečo	Občasno prirejanje klasičnih iger na srečo	Skupaj
Dovoljenje za občasno prireditvev klasične igre na srečo	/	2	2
Odločba o potrditvi pravil klasične igre na srečo in o potrditvi komisije za žrebanje	/	2	2
Odločba o potrditvi oziroma spremembi tehnološkega postopka	15	/	15
Dovoljenje za uporabo igralne naprave	19	/	19
Dovoljenje za začetek prirejanja klasične igre na srečo	4	/	4
Odločba o potrditvi pravil klasične igre na srečo	39	/	39
Dovoljene za podaljšanje prodaje srečk	10	/	10
Sklep o potrditvi komisije	1	/	1

V zadevi podaljšanja koncesij za trajno prirejanje klasične igre na srečo je Urad tako preveril izpolnjevanje podrobnejših pogojev in v ugotovitvenem postopku pregledal in

analiziral dokumentacijo, s katero je prireditelj dokazoval izpolnjevanje pogojev za trajno prirejanje klasičnih iger na srečo, pravila igre in pripadajoči tehnološki postopek, poleg tega pa je analiziral tudi obračun prihodkov in odhodkov za celotno obdobje prirejanja posamezne igre. V okviru ustnih obravnav so bili opravljeni ogledi poslovnih prostorov, opreme in naprav ter postopkov prirejanja iger na srečo. Odstotek višine koncesijske dajatve je bil predlagan na podlagi analize kratkoročnega in dolgoročnega finančnega predračuna posamezne igre, analize prihodkov in odhodkov posamezne igre, rezultatov poslovanja prireditelja v letu 2003 in njegovega poslovnega načrta.

Poleg del in nalog, povezanih z dodeljevanjem koncesij za trajno prirejanje klasičnih iger na srečo in sklepanjem koncesijskih pogodb, je Urad na predlog prirediteljev izdal tudi 4 dovoljenja za začetek prirejanja klasične igre na srečo na podlagi spremenjenega načina prirejanja (uvedba on - line prenosa podatkov in nematerializirane oblike srečke pri loteriji s trenutno znanim dobitkom). V vseh navedenih primerih je bil v okviru ustnih obravnav opravljen ogled opreme in naprav ter postopkov prirejanja iger na srečo. Prireditelj mora namreč pred začetkom prirejanja nove klasične igre na srečo oziroma novim načinom prirejanja igre, če je tako določeno s koncesijsko pogodbo, pridobiti dovoljenje Urada, vlogi pa mora priložiti dokazilo o javni objavi pravil in poročilo preizkušenega revizorja informacijskih sistemov o opravljeni neodvisni reviziji informacijskega sistema, če je prirejanje igre računalniško podprto.

Nadalje je Urad v 39 zadevah potrdil pravila klasičnih iger na srečo, njihove spremembe in dodatke k pravilom, izdal 10 dovoljenj za podaljšanje roka prodaje oziroma zaključek prodaje pred njegovim iztekom ter 4 dovoljenja za začetek prirejanja klasične igre na srečo. V zadevah potrditve pravil in njihovih sprememb je Urad preveril njihovo skladnost z ZIS in koncesijsko pogodbo.

Urad je potrdil tudi 15 tehnoloških postopkov in sprememb oziroma dopolnitev tehnoloških postopkov. Pri tem je v posebnem ugotovitvenem postopku preveril skladnost posameznih tehnoloških postopkov z ZIS, koncesijsko pogodbo, pravili posamezne igre in Uredbo o podrobnejših pogojih, ki jih mora izpolnjevati prireditelj pri trajnem prirejanju klasičnih iger na srečo. V okviru vseh navedenih postopkov je Urad zahteval bodisi njihovo dopolnitev oziroma uskladitev z navedenimi predpisi in akti bodisi dodatno obrazložitev posameznih opisanih postopkov. V 6 primerih je opravil tudi ustno obravnavo, od tega je bila v 5 primerih ta združena z ogledom poslovnih prostorov, opreme in naprav ter postopkov prirejanja igre na srečo.

Dovoljenje za občasno prirejanje klasičnih iger na srečo lahko pridobijo le društva in neprofitne humanitarne organizacije s sedežem na območju Republike Slovenije, ki delujejo v javnem interesu, z namenom pridobivanja sredstev za financiranje lastne dejavnosti. Na podlagi 18. člena ZIS o predlogu odloča ministrstvo za finance, in sicer po prostem preudarku. Pri tem upošteva zlasti namen, za katerega se prireja igra, skupno vrednost izdanih srečk, skupno vrednost dobitkov, način žrebanja, ceno posamezne srečke, premoženje, s katerim prireditelj zagotavlja izplačevanje dobitkov, in izpolnjevanje drugih obveznosti v zvezi z igrami ter skladnost pravil igre z določbami ZIS. Navedeni kriteriji so podrobneje predpisani v Uredbi o določitvi društev in neprofitnih humanitarnih organizacij, ki smejo občasno prirejati klasične igre na srečo in o kriterijih za občasno prirejanje klasičnih iger na srečo.

V letu 2004 sta vlogo za izdajo dovoljenja za občasno prirejanje klasične igre na srečo vložili dve društvi. Urad je v zvezi s tem pripravil osnutka dovoljenj za oba prireditelja in izdal dve odločbi, s katerima je potrdil pravila in imenovanje komisije za nadzor žrebanja oziroma igre. Poleg navedenega je bil Urad na podlagi obvestil upravnih enot in pristojnih policijskih postaj seznanjen, da so društva v okviru kulturnega ali zabavnega programa v 43 primerih priglasila prireditev tombole oziroma srečelova, za prireditev katerih na podlagi 20. člena ZIS ni potrebno dovoljenje, saj skupna vrednost srečk ni presegla zneska 500.000 tolarjev, vrednost posameznega dobitka pa ni presegla zneska, od katerega se plačuje davek na dobitke od iger na srečo (slednji je v letu 2004 znašal 43.980 tolarjev).

2.2. Nadzor

V zvezi z izvajanjem posrednega in neposrednega nadzora prirejanja klasičnih iger na srečo so bile v letu 2004 izdane tri odločbe za odpravo ugotovljenih nepravilnosti ter podan en predlog za uvedbo postopka o prekršku.

2.2.1. Posredni nadzor

Urad je prireditelje nadzoroval posredno preko poročil, zapisnikov, javnih objav, obračuna prihodkov in odhodkov, nerevidiranih in revidiranih računovodskih izkazov ter drugih poročil, ki so jih prireditelji dolžni predlagati Uradu. Urad je tudi poenotil

način pošiljanja poročil in podatkov ter naložil prirediteljema klasičnih iger na srečo, da nekatere podatke (npr. o številki oziroma imenu kroga igre, številu in vrednosti vplačanih napovedi, plačilu davka od dobitkov od iger na srečo, vplačilih posameznega kroga) v skladu s koncesijsko pogodbo od 1. 1. 2004 dalje pošiljata v elektronski obliki, kar je doprineslo k racionalizaciji in bolj učinkovitemu nadzoru.

V zvezi s prirejanjem klasičnih iger na srečo se sicer preverjajo podrobnejši pogoji, ki jih morajo izpolnjevati prireditelji pri prirejanju iger, in analizirajo podatki, na podlagi katerih Vlada odloča o dodelitvi koncesije za trajno prirejanje posamezne klasične igre na srečo, nadalje se preverja izvajanje določb Uredbe o podrobnejših pogojih, ki jih morajo izpolnjevati prireditelji pri trajnem prirejanju klasičnih iger na srečo, Uredbe o določitvi društev in neprofitnih organizacij, ki smejo občasno prirejati klasične igre na srečo in o kriterijih za občasno prirejanje klasičnih iger na srečo, koncesijskih pogodb za trajno prirejanje klasične igre na srečo in internih predpisov prireditelja.

Prireditelji morajo v skladu s koncesijsko pogodbo za trajno prirejanje klasične igre na srečo Uradu predložiti:

- podatke o vrednosti vplačanih kombinacij najpozneje do 25. v mesecu za pretekli mesec;
- poročilo o vplačilih posameznega kroga, ki mora vsebovati najmanj: podatke o dnevu pričetka in zaključka sprejemanja vplačil, vrednosti vplačanih kombinacij, številki kroga, številu in vrednosti dobitkov, ki so bili izplačani, in številu in vrednosti dobitkov, ki niso bili izplačani, in kakšna je njihova vrednost, najkasneje do 25. v mesecu za kroge, katerim je rok za izplačilo dobitkov potekel v preteklem obračunskem mesecu;
- poročilo o obračunani in plačani akontaciji koncesijske dajatve in davka od iger na srečo najpozneje do 10. v mesecu za pretekli mesec in poročilo o dokončnem obračunu in plačilu koncesijske dajatve najkasneje do 25. 3. tekočega leta za preteklo leto;
- zbirni letni pregled odhodkov, ki se nanašajo na prirejanje igre, najkasneje v dveh mesecih po poteku koledarskega leta;
- sklep skupščine o porabi čistega dobička v sedmih dneh po sprejemu sklepa skupščine delničarjev o delitvi dobička;
- kopijo izpiska stanja delniške knjige, ki jo koncesionar vodi pri KDD – centralni klirinško depotni družbi, d. d., v sedmih dneh po polletnem obdobju.

Nadalje morajo prireditelji na podlagi koncesijskih pogodb Uradu polletno predložiti nerevidirane računovodske izkaze in v skladu s 105. členom ZIS predložiti tudi revidirano poslovno poročilo v štirih mesecih po preteku koledarskega leta. Ob predložitvi revidiranega poslovnega poročila mora prireditelj Uradu predložiti tudi seznam lastnikov in njihove lastniške deleže. Z vidika 108. člena ZIS, ki med drugim določa, da Urad nadzira računovodske izkaze in revidirana poslovna poročila prirediteljev oziroma koncesionarjev in o njihovem poslovanju poroča Vladi, je Urad podrobno preučil omenjena gradiva in na tej podlagi pripravil tudi obsežno Poročilo o poslovanju prirediteljev in koncesionarjev za prirejanje iger na srečo v letu 2003.

Uradu je bilo tako v obravnavanem obdobju predloženih 260 poročil, 24 obvestil, 15 letnih pregledov odhodkov, ki se nanašajo na posamezno klasično igro na srečo, in dva sklepa skupščin o porabi čistega dobička, pregledanih pa je bilo tudi 580 javnih objav.

2.2.2. Neposredni nadzor

V letu 2004 je bilo opravljenih 27 neposrednih nadzorov pri prirediteljih klasičnih iger na srečo, v okviru katerih se je predvsem nadzorovala pravilnost prirejanja posameznih klasičnih iger na srečo (t. i. tehnološki postopek). Na podlagi 10. člena Uredbe o podrobnejših pogojih, ki jih mora izpolnjevati prireditelj pri trajnem prirejanju klasičnih iger na srečo, mora biti celoten postopek prirejanja klasične igre na srečo podrobno opisan v posebnem aktu. V okviru tehnološkega postopka je bila preverjena pravilnost:

- žrebanj dobitnih kombinacij, ravnanja s pripomočki in napravami za žrebanje, dela trezorske komisije in obdelave vplačil;
- objave pravil na prodajnem mestu;
- prenosa podatkov med prodajnim mestom in centralnim strežnikom prireditelja (on – line povezava) in sprejemanje vplačil ter
- izkazanih prihodkov in odhodkov.

V zvezi s poslovanjem prirediteljev, ki imajo koncesijo Vlade za trajno prirejanje klasičnih iger na srečo, je Urad nadzoroval izvajanje določb koncesijskih pogodb, na podlagi katerih je potrebno voditi evidence in zagotavljati podatke o dobitnikih in

dobitkih, ki so zavezanci za plačilo davka na dobitke od iger na srečo, evidence in podatke o prihodkih in odhodkih posamezne igre ter evidence o prenosu dobitkov, ki niso izplačani ali dvignjeni v roku. Nadzorovane so bile tudi druge evidence, ki jih morajo prireditelji voditi v zvezi s posamezno igro. Poleg navedenega je Urad v okviru nadzora poslovanja preveril pravilnost ugotavljanja mesečne in letne osnove za obračun koncesijske dajatve. Osnova za obračun in plačevanje koncesijske dajatve je na podlagi drugega odstavka 40. člena ZIS vrednost vplačil, doseženih s prodajo srečk, in zmanjšanih za izplačane dobitke. Prireditelj ugotavlja osnovo za obračun koncesijske dajatve za vsako igro posebej.

3. Delo na področju prirejanja posebnih iger na srečo

Po stanju 31. 12. 2004 je bilo dodeljenih 14 koncesij za prirejanje posebnih iger na srečo v igralnici ter 40 koncesij za prirejanje posebnih iger na srečo v igralnem salonu, dejansko pa so se posebne igre na srečo prirejale v 13 igralnicah ter 27 igralnih salonih.

3.1. Delo v zvezi s pripravo in izdajo upravnih aktov

ZIS v 63. členu določa, da o dodelitvi koncesije za prirejanje posebnih iger na srečo odloča Vlada, koncesijsko pogodbo s koncesionarjem pa sklene minister, pristojen za finance. V 107. členu ZIS je nadalje določeno, da podatke za sklenitev koncesijskih pogodb preverja in analizira Urad. Gre za vsebinsko zelo zahtevno in obenem obsežno nalogo, saj je treba prejeto dokumentacijo natančno preučiti, analizirati in po potrebi pridobiti podatke še iz drugih virov. V letu 2004 je Urad tako preverjal in analiziral podatke iz 15 vlog za dodelitev koncesije za prirejanje posebnih iger na srečo, o ugotovitvah pa pripravil posebna poročila. Na podlagi 65. člena ZIS, ki določa, da lahko šest mesecev pred potekom roka koncesionar zaprosi za podaljšanje koncesije za prirejanje posebnih iger na srečo, je v letu 2004 11 koncesionarjev podalo vlogo za podaljšanje koncesije. Tudi v teh primerih je Urad na podlagi preučitve in analiziranja podatkov iz omenjenih vlog pripravil posebna poročila, ki so se v pretežni meri nanašala na izpolnjevanje pogojev iz ZIS.

Vlada je sicer v letu 2004 na novo dodelila 9 koncesij, podaljšala pa 7 koncesij za prirejanje posebnih iger na srečo. Vlada nadalje v 5 primerih ni dodelila koncesije za prirejanje posebnih iger na srečo, 6 vlog pa je bilo zavrženih.

Tabela 2: Pregled izdanih upravnih aktov s področja prirejanja posebnih iger na srečo v igralnicah v letu 2004

Vrsta upravnega akta	Prirejanje posebnih iger na srečo v igralnici
Odločba o podaljšanju koncesije za prirejanje posebnih iger na srečo v igralnici	7
Odločba o določitvi tuje valute za določanje vplačil in izplačil pri posebnih igrah na srečo	2
Odločba o določitvi deviznega blagajniškega maksimuma	2
Dovoljenje za uporabo igralne naprave	504
Dovoljenje začasno uporabo igralne naprave	2
Dovoljenje za začetek poslovanja igralnice	1
Dovoljenje za začetek prirejanja posebnih iger na srečo v spremenjenem obsegu igralnih naprav	8
Soglasje za spremembo pravil posebne igre na srečo v igralnici	1
Soglasje za prenovitvena dela in spremembo lokacij igralnih naprav, ki spreminjajo pogoje predpisanega nadzora v igralnici	5
Soglasje za zamenjavo igre na igralni mizi v okviru iste vrste	4

Že sklenjene koncesijske pogodbe za prirejanje posebnih iger na srečo se lahko spremenijo z aneksom. V letu 2004 je Urad izvedel vse potrebne aktivnosti v zvezi s sklenitvijo 56 aneksov h koncesijskim pogodbam, spremembe koncesijskih pogodb pa so se v pretežni meri nanašale na spremenjen obseg poslovanja koncesionarjev, spremembe začetka poslovanja in na spremembo imena igralnice oziroma igralnega salona. V večini primerov je Urad opravil tudi ustno obravnavo in ogled, v okviru katerega se je preverjalo zlasti naslednje:

- obseg igralnih naprav, naveden v aneksu, z dejanskim stanjem igralnih naprav;
- identifikacijski podatki igralnih naprav, navedeni v seznamu igralnih naprav, z dejanskim stanjem;
- dotacija igralnih naprav z obračunskimi listinami le-teh;
- vodenje evidenc o opaženih nepravilnostih na igralnih napravah;
- skladnost postavitve posameznih igralnih naprav v prostoru s tlorisom;
- pokritost igralnih naprav in igralniških prostorov z avdio - video nadzornim sistemom;
- razpoložljivost pravil posameznih posebnih iger na srečo;
- organiziranost internega nadzora v povezavi z nastalimi spremembami.

Tabela 3: Pregled izdanih upravnih aktov s področja prirejanja posebnih iger na srečo v igralnih salonih v letu 2004

Vrsta upravnega akta	Prirejanje posebnih iger na srečo v igralnem salonu
Odločba o dodelitvi koncesije za prirejanje posebnih iger na srečo v igralnem salonu	9
Odločba o izdaji soglasja za pridobitev delnic (poslovnega deleža)	14
Odločba o določitvi deviznega blagajniškega maksimuma	20
Dovoljenje za uporabo igralne naprave	120
Dovoljenje za spremembo nadzornega informacijskega sistema	13
Dovoljenje za namestitev ali spremembo karakteristik igralne naprave, ki zahteva ugotavljanje skladnosti s certificiranim tipom	88
Dovoljenje za vzpostavitev, spremembo in ukinitve progresivnih sistemov na igralnih mizah in na drugih igralnih napravah	91
Ostali upravni akti	21

V skladu s 3. b členom ZIS se igre na srečo lahko izvajajo le z igralno napravo, ki je skladna s predpisanimi tehničnimi in drugimi zahtevami, in če je njena skladnost ugotovljena po predpisanem postopku. Dovoljenje za uporabo igralne naprave izda Urad na podlagi poročila o preizkusu igralne naprave, ki velja, dokler igralna naprava izpolnjuje vse predpisane pogoje. Na tej podlagi je Urad v letu 2004 preverjal in analiziral podatke o vrsti, številu in identifikaciji igralnih naprav ter izdal 504 dovoljenja za uporabo igralne naprave v igralnicah ter 120 dovoljenj za uporabo igralne naprave v igralnih salonih, skupaj torej 624 dovoljenj.

Kot je razvidno iz zgornjih tabel je Urad v letu 2004 izdajal upravne akte tudi na podlagi pristojnosti, določenih z ZIS in na njegovi podlagi izdanimi predpisi. V primerih, kjer je to bilo potrebno, so pooblaščenec osebe Urada pred izdajo upravnih aktov predhodno opravile ustne obravnave in ogleda z namenom ugotavljanja izpolnjevanja pogojev za njegovo izdajo.

3.2. Nadzor

V zvezi z izvajanjem posrednega in neposrednega nadzora področja prirejanja posebnih iger na srečo je bilo v letu 2004 izdanih 66 odločb za odpravo ugotovljenih

nepravilnosti, od tega 7 na področju prirejanja posebnih iger na srečo v igralnicah, 59 pa na področju prirejanja posebnih iger na srečo v igralnih salonih. Hkrati je bilo podanih 18 predlogov za uvedbo postopka o prekršku, od tega 7 na področju prirejanja posebnih iger na srečo v igralnicah in 11 na področju prirejanja posebnih iger na srečo v igralnih salonih.

3.2.1. Posredni nadzor

V okviru izvajanja posrednega nadzora je Urad tekoče preverjal in analiziral podatke, ki so jih dolžni pošiljati koncesionarji za igralnice oziroma za igralne salone. Gre predvsem za podatke o:

- realizaciji iz iger, napitnin in vstopnin;
- negativnih dnevnih obračunih na posamezni igralni mizi oziroma o vsakem izplačilu na igralnem avtomatu, ki je večji od zneska, določenega v koncesijski pogodbi;
- ugotovljenih nepravilnostih, ki so nastale zaradi neupoštevanja pravil, oziroma zaradi tehnične napake na igralni napravi;
- danih in prejetih kreditih, stroških in investicijah;
- nabavi in spremembah nahajališč igralnih žetonov;
- prirejanju turnirjev in nagradnih iger ter
- spremembah in dopolnitvah internih organizacijskih predpisov.

Zbrani podatki se sprti preučujejo in analizirajo, v nekaterih primerih pa se na njihovi podlagi izvede neposreden nadzor pravilnosti poslovanja igralnice oziroma igralnega salona koncesionarja.

Na podlagi koncesijske pogodbe za prirejanje posebnih iger na srečo mora koncesionar za igralnice Uradu polletno predložiti nerevidirane računovodske izkaze, v skladu s 105. členom ZIS pa mora koncesionar predložiti tudi revidirano poslovno poročilo ter seznam lastnikov in njihove lastniške deleže. Urad v okviru opravljanja nalog iz 108. člena ZIS nadzira računovodske izkaze in revidirana poslovna poročila koncesionarjev in o njihovem poslovanju poroča Vladi. Uradu je bilo tako v obravnavanem obdobju predloženih 30 revidiranih poslovnih poročil, ki jih je podrobno preučil in pripravil posebno poročilo o njihovem poslovanju v letu 2003.

Urad na podlagi zbranih podatkov pripravlja tudi obsežnejše analize in študije, ki so namenjene spremljanju stanja na področju prirejanja iger na srečo in predlaganju ukrepov za izboljšanje stanja. V letu 2004 so bile izdelane naslednje obsežnejše analize oziroma študije:

- mesečni pregled doseženih ključnih rezultatov na področju prirejanja iger na srečo v Republiki Sloveniji;
- celovita ocena finančnega poslovanja konkretnega koncesionarja za igralnico in možnosti nadaljnjega razvoja z vidika potencialnih davčnih obveznosti;
- analiza uspešnosti poslovanja koncesionarjev po posameznih regijah (obalno – kraška, novogoriška in podravsko – ptujska);
- ocena finančnih posledic iz naslova predvidenih sprememb in dopolnitev zakona o igrah na srečo (delitev koncesijske dajatve, določitev novih zaokroženih turističnih območij, odprtje prehodnih podračunov za nakazilo koncesijske dajatve) in ocena finančnih posledic osnutka uredbe o določitvi stroškov na področju prirejanja iger na srečo ter
- analiza planov oziroma finančnih načrtov ter poročil o poslovanju v letu 2003 po posameznih koncesionarjih za igralne salone.

Urad preko neposrednega dostopa do registra pravnih oseb spremlja lastniško strukturo koncesionarjev za igralni salon, ki so statusno – pravno organizirani kot družbe z omejeno odgovornostjo, in sicer predvsem z vidika 56. člena v povezavi s 100. členom ZIS, ki določa, da se navadne delnice (poslovni deleži) koncesionarjev za igralni salon lahko pridobijo ali odsvojijo le na podlagi predhodnega soglasja ministra, pristojnega za finance. Polletno pa nadzira lastniško strukturo koncesionarjev, ki so statusno – pravno organizirani kot delniška družba.

Urad polletno nadzira tudi stanje naložb koncesionarjev za igralnice v kapital pravnih oseb, saj 57. člen ZIS določa nekatere omejitve glede tovrstnih transakcij.

Urad v skladu z ZIS in 21. točko koncesijske pogodbe preučuje tudi organizacijske predpise, ki urejajo prirejanje posebnih iger na srečo. Le – te so koncesionarji dolžni Uradu posredovati kot čistopis spremenjenega ali dopolnjenega internega akta ter vsak nov interni akt najpozneje pred dnevom začetka njegove uporabe. V okviru navedenega je Urad v obravnavanem letu pregledal 53 internih navodil koncesionarjev.

ZIS v 76. členu določa, da mora koncesionar v svojih evidencah zagotoviti podatke o mesečnih osnovah koncesijske dajatve, na podlagi katerih obračunava in plačuje koncesijsko dajatev. Podatke iz evidence in kopijo dokazila o vplačilu koncesijske dajatve predloži Uradu. Pri pregledu pravilnosti obračunavanja in plačevanja koncesijske dajatve so bile v obravnavanem letu ugotovljene nepravilnosti predvsem iz naslova napačne uporabe zakonskih določb.

Poleg nadzora preko pregleda in analiziranja podatkov, ki so jih koncesionarji dolžni pošiljati Uradu, se posredni nadzor izvaja tudi s pomočjo preučevanja in analiziranja podatkov, ki jih beleži nadzorni informacijski sistem Urada. Slednji je namreč neposredno povezan v nadzorni informacijski sistem koncesionarjev, kar Uradu omogoča neposredno spremljanje posameznih delovnih procesov na igralnih napravah, ki so v uporabi. V nadzornem informacijskem sistemu Urada se med drugim beležijo:

- osnovni podatki o vsaki igralni napravi;
- podatki o dogodkih na igralnih napravah (npr. polnitve in praznitve, večji dobitki, alarmi, napake) in
- urne vrednosti števecov na igralnih napravah (npr. vrednost vstavljenih bankovcev, vrednost stav, vrednost dobitkov, število odigranih iger).

Z nadzornim informacijskim sistemom se nadzor koncesionarjev izvaja na dva načina, in sicer s pregledom in analizo podatkov, zabeleženih v podatkovni bazi v Uradu, in neposredno z oddaljenim dostopom do sistema nameščenega pri koncesionarju, s katerim se spremlja dogajanje in zabeležke ter poročila na sistemu. Prvi način je bil v obravnavanem obdobju uporabljen praktično pri vseh opravljenih nadzorih, drugi način pa se je uporabil, kadar so bila odkrita odstopanja ali nepravilnosti in to predvsem v fazi zbiranja dokazov za obrazložitev zahtevkov pri pripravi ureditvenih odločb za odpravo odkritih nepravilnosti. Podlaga za izvedbo nadzora preko nadzornega informacijskega sistema so bila odstopanja, odkrita pri primerjavi mesečnih obračunov, napake, javljene pri dnevnem prepisu podatkov v bazo na Uradu, ter obvestila koncesionarjev o neustreznem delovanju in napakah na igralnih napravah oziroma na njihovem nadzornem informacijskem sistemu.

Na podlagi podatkov v nadzornem informacijskem sistemu izvaja Urad nadzor predvsem s spremljanjem pravilnosti izračunane koncesijske dajatve, poročil o

velikih dobitkih, blagajniškega poslovanja, dogodkov na igralnih napravah in deklariranih lastnostih igralnih naprav.

3.2.2. Neposredni nadzor

V letu 2004 so pooblaščen osebe Urada opravile 57 neposrednih nadzorov, od tega 28 v igralnicah, 28 v igralnih salonih ter en nadzor pri prireditelju posebnih iger na srečo z dovoljenjem za dvig vložka v igro do 3.000 tolarjev. Opravljenih je bilo tudi 26 ustnih obravnav in ogledov.

Urad je v okviru opravljanja neposrednih nadzorov pri koncesionarih nadziral izvajanje ZIS in drugih predpisov, izdanih na njegovi podlagi, izvajanje koncesijske pogodbe za prirejanje posebnih iger na srečo in pravilnost izvajanja vseh procesov, ki so neposredno in posredno povezani s prirejanjem iger.

Posebno pozornost je Urad namenil nadziranju pravilnosti ugotavljanja osnove za obračun koncesijske dajatve in sicer z vidika praznitve sprejemnikov bankovcev v igralnih avtomatih po zaključku zadnjega poslovnega dne v mesecu. V zvezi s tem je Urad opravil skupno 10 nadzorov in ugotovil kršitve internih organizacijskih predpisov, ki urejajo delovne postopke glede praznitev sprejemnikov bankovcev.

Urad je nadziral tudi pravilnost blagajniškega poslovanja oziroma vodenja dnevne evidence stanj in spremembe stanja domače in tuje gotovine, drugih plačilnih sredstev ter žetonov v blagajni in trezorju. Pri nadziranju vrste, obsega in pravil za izvajanje posameznih posebnih iger na srečo je Urad v dveh primerih ugotovil, da se ena od vrst posebnih iger na srečo prireja na podlagi spremenjenih pravil, kar je v nasprotju s 70. in z 79. členom ZIS ter s 5. točko koncesijske pogodbe.

Ustreznost organiziranja avdio - video nadzora je Urad nadziral tako, da je redno preverjal stanje avdio - video opreme in zagotavljanje pokritosti igralnih naprav, recepcije, blagajniških mest in drugih igralnih prostorov z avdio - video nadzornim sistemom, zagotavljanje predpisanega hranjenja video posnetkov ter zagotavljanje nadzora nad osebami, ki prihajajo v igralnico oziroma igralni salon, kot to določajo 78., 79. in 80. člen ZIS ter koncesijska pogodba. Z rednim nadziranjem in s sprotnim odpravljanjem pomanjkljivosti je Urad skušal izboljšati interno nadziranje najpomembnejših procesov prirejanja posebnih iger na srečo. Zaradi neustreznega

nadzora nad osebami, ki vstopajo v igralnico oziroma igralni salon, je Urad v enem primeru podal predlog za uvedbo postopka o prekršku.

Na podlagi preverjanj obvestil koncesionarjev je Urad neposredno nadziral tudi izvajanje predpisanih delovnih postopkov pri izdelavi dnevniških obračunov igralnih miz oziroma posamičnih izplačil na igralnih avtomatih, predvsem v primerih, ko je šlo za velika izplačila in izplačila t. i. »jackpot« dobitkov, ter preverjal pravilnost pri sporočanju takih dobitkov oziroma dogodkov. Urad je na podlagi teh obvestil opravil skupaj 9 nadzorov izplačil velikih dobitkov na igralnih avtomatih in negativnih dnevniških obračunov na igralnih mizah ter v zvezi s tem izdal eno odločbo za odpravo ugotovljenih nepravilnosti.

Poseben poudarek je bil dan tudi nadzoru pravilnosti izvajanja postopkov, ki jih je koncesionar dolžan izvesti prvega delovnega dne v mesecu. V okviru neposrednega nadzora je bilo v več primerih preverjeno ali koncesionar na navedeni dan:

- opravi popis števila obiskovalcev po posameznih dnevih;
- izpolni obrazec z rezultati štetja sprejemnikov bankovcev;
- popiše stanje igralnih žetonov v blagajnah, trezorju in v igralnih avtomatih;
- popiše stanje elektromehanskih in elektronskih števec igralnih avtomatov;
- popiše vrednosti lastnih in skupnih progresiv, izplačanih v preteklem mesecu;
- opravi obračun igralnih naprav in
- pripravi seznam igralnih naprav, na katerih je bil v prejšnjem mesecu opravljen kontrolni pregled.

Urad je v okviru pooblastil, ki mu jih daje Zakon o preprečevanju pranja denarja, v okviru izvajanja neposrednega nadzora nadziral tudi izvajanje tega zakona, pri čemer je v dveh primerih podatke o povezanih transakcijah, pridobljene v postopku nadzora, v nadaljnje reševanje odstopil Uradu RS za preprečevanje pranja denarja.

4. Drugo delo, povezano s prirejanjem iger na srečo

4.1. Dovoljenje za delo v dejavnosti prirejanja posebnih iger na srečo

ZIS v 85. a členu določa, da morajo vodje igralnic, krupjeji, vodje iger, osebe, ki opravljajo interni nadzor v igralnici, ter glavni in pomožni blagajniki imeti dovoljenje za delo v dejavnosti prirejanja posebnih iger na srečo, ki ga izda posebna komisija, sestavljena iz dveh članov, ki ju imenuje minister, pristojen za finance, in člana Odbora združenja igralnic pri Gospodarski zbornici Slovenije.

Komisija za izdajo licenc za delo v dejavnosti prirejanja posebnih iger na srečo sicer na podlagi 85. a člena ZIS izdaja odločbe o dodelitvi licence za dela in naloge vodje igralnice oziroma igralnega salona, krupjeja, vodje iger, internega nadzornika ter glavnega ali pomožnega blagajnika. Pristojna pa je tudi za izdajo odločbe o odvzemu licence.

Vsa potrebna administrativna dela za Komisijo za izdajo licenc za delo v dejavnosti prirejanja posebnih iger na srečo opravlja Urad. Navedena komisija je v letu 2004 izdala 1.610 licenc, v 29 primerih pa je zahteve za izdajo licenc zavrnila. Izdanih je bilo tudi 123 odločb o odvzemu licence.

4.2. Pridobitev delnic (deležev) prirediteljev oziroma koncesionarjev

V 32. oziroma 56. členu ZIS je določeno, da pravna oseba lahko pridobi ali odsvoji delnice prireditelja oziroma koncesionarja le ob predhodnem soglasju ministra, pristojnega za finance, v nasprotnem primeru je posel ničten. Nadalje Uredba o določitvi dokumentacije in ureditvi drugih vprašanj v zvezi z izdajo soglasja za pridobitev oziroma odsvojitve delnic in za naložbe v kapital pravnih oseb (Uradni list RS, št. 127/03) v 10. členu določa, da za pregled zahteve in za vodenje postopka do izdaje soglasij iz te uredbe minister, pristojen za finance, imenuje strokovno komisijo. Na tej podlagi imenovana Komisija za pregled zahtev in za vodenje postopka izdaje soglasja za spremembo lastništva prireditelja oziroma koncesionarja in za lastniške naložbe koncesionarja je v letu 2004 izdala 14 soglasij za pridobitev delnic. Vsa potrebna administrativna dela za omenjeno komisijo je opravljal Urad, ki je z vidika svojih pristojnosti na zahtevo komisije o vsaki posamezni zahtevi podajal tudi strokovno mnenje v zvezi z nameranim pravnim poslom.

5. Nedovoljeno prirejanje iger na srečo

Na podlagi 3. člena ZIS se igre na srečo lahko prirejajo le na podlagi dovoljenja oziroma koncesije pristojnega organa. ZIS tudi prepoveduje sprejemanje vplačil za igre na srečo ali opravljanje drugih storitev v zvezi s katerokoli igro na srečo za tuje osebe.

Urad je v obravnavanem obdobju opravil dva nadzora v zvezi z nedovoljenim prirejanjem tombole, v ostalih 8 primerih pa je na podlagi 108. člena ZIS zaprosil za informacije pristojno postajo policije oziroma tržni inšpektorat. V zvezi s prepovedjo sprejemanja vplačil za igre na srečo in opravljanja drugih storitev v zvezi s katerokoli igro na srečo za tuje osebe je Urad v obravnavanem letu ugotovil eno kršitev nedovoljenega reklamiranja storitev tuje igralnice. Podana sta bila dva predloga za uvedbo postopka o prekršku, in sicer v enem primeru na podlagi obvestila pristojne policijske postaje zaradi prodaje srečk brez dovoljenja, v drugem pa zaradi opravljanja storitev na območju Republike Slovenije za tujega prireditelja iger na srečo.

Urad je tudi v letu 2004 spremljal prirejanje iger na srečo preko interneta in zaznal aktivnosti tujih prirediteljev, ki so bile usmerjene k pridobivanju igralcev za udeležbo v igrah. Kljub temu, da je na podlagi 108. člena ZIS za pomoč zaprosil tudi druge državne organe, Urad vseh kršiteljev ni uspel identificirati. Koliko vplačil za udeležbo v igri na srečo iz Republike Slovenije je bilo izvedenih preko interneta tako ni možno oceniti.

Poleg navedenih primerov prirejanja iger na srečo brez dovoljenja oziroma koncesije je Urad vodil tudi nekaj postopkov zaradi suma, da gre v primeru nagradnega razpisa v reklamne namene v bistvu za prirejanje iger na srečo in 13 postopkov za izdajo mnenj, ali je posamezen nagradni razpis možno šteti za igro na srečo ali ne. O sumu storitve kaznivega dejanja oziroma kršitve drugega predpisa, ki jih je ugotovil pri svojem delu, je v 19 primerih obvestil pristojne organe (policija, davčna uprava, devizni inšpektorat, tržni inšpektorat).

V letu 2004 je Urad vodil tudi nekaj postopkov zaradi suma prirejanja denarne verige in v dveh primerih tudi podal mnenje, da gre za utemeljen sum organiziranja oziroma prirejanje denarne verige. Aktivnosti zaradi prirejanja denarnih verig je vodil v sodelovanju s kriminalistično policijo.

6. Vodenje registrov

Urad na podlagi 108. člena ZIS vodi register:

- koncesionarjev;
- prirediteljev klasičnih iger na srečo;
- igralnic;
- igralnih salonov;
- imetnikov licenc.

Na dan 31. 12. 2004 je bilo v registru koncesionarjev vpisanih 6 koncesionarjev, ki prirejajo posebne igre na srečo v igralnicah in 36 koncesionarjev, ki jim je bila dodeljena koncesija za prirejanje posebnih iger na srečo v igralnih salonih, v registru prirediteljev pa sta zavedeni 2 delniški družbi, ki trajno prirejata klasične igre na srečo. V registru igralnic je zavedenih 14 igralnic, od katerih jih posluje 13, v registru igralnih salonov pa je zavedenih 40 igralnih salonov, od katerih jih je 10 začelo poslovati v letu 2002, 15 v letu 2003 in 2 v letu 2004.

Urad vodi tudi register izdanih certifikatov o ustreznosti in preizkusu igralnih naprav, ki jih je izdal Slovenski inštitut za kakovost in meroslovje. Register se vodi v materialni in v elektronski obliki. V registru je bilo na dan 31. 12. 2004 vpisanih, vključno z razveljavljenimi, 960 certifikatov za igralne naprave in njihovih dopolnil.

Vsi predhodno navedeni registri se vodijo v elektronski obliki, pri čemer Urad izpise iz registrov, razen za register izdanih certifikatov o ustreznosti in preizkusu igralnih naprav, na pisno zahtevo in proti plačilu stroškov, izda vsakomur, izpis iz registra imetnikov licenc pa je mogoč le ob pogojih, ki so določeni z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

7. Sodelovanje z drugimi institucijami

7.1. Sodelovanje z domačimi institucijami

Urad je v okviru opravljanja del in nalog v letu 2004 v pretežni meri sodeloval z Ministrstvom za gospodarstvo, Davčno upravo Republike Slovenije, Uradom Republike Slovenije za meroslovje, Uradom Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja, Ministrstvom za notranje zadeve, Banko Slovenije, Službo Vlade RS za zakonodajo, Službo za informacijsko tehnologijo in organizacijo v okviru Ministrstva za finance, Slovenskim inštitutom za revizijo, Slovenskim inštitutom za kakovost in meroslovje ter z drugimi organi in institucijami. Sodelovanje je temeljilo na izmenjavi strokovnih mnenj in sporočanju podatkov, ki se nanašajo na prirejanje iger na srečo.

7.2. Sodelovanje s tujimi institucijami

Urad nadaljuje članstvo v Evropskem združenju regulatornih organov s področja iger na srečo (Gaming Regulators European Forum - GREF), ki danes združuje že preko 20 držav članic. Poleg tega je Urad navezoval stike s sorodnimi institucijami v tujini in spremljal novosti s področja prirejanja iger na srečo v svetu.

V mesecu januarju 2004 so predstavniki Urada obiskali mednarodni sejem igralniške opreme (International Casino Exhibition) v Londonu, ki je ponudil priložnost seznanitve z zadnjimi dosežki tehnologije s področja iger na srečo in razvojnimi trendi igralniške dejavnosti.

Predstavniki Urada so v preteklem letu sodelovali tudi na nekaterih mednarodnih konferencah, in sicer junija 2004 v Oslu na Norveškem in oktobra 2004 na konferenci o interaktivnih igrah na srečo, ki jo je v Rimu v Italiji organiziralo Evropsko loterijsko združenje (ELA).

Dvostranski stiki med Uradom in nadzornimi organi iz drugih evropskih držav oziroma drugimi institucijami, ki so povezane s tem področjem, pa so v preteklem letu potekali predvsem v znamenju pridobivanja informacij o zakonski ureditvi področja iger na srečo in izvajanju predpisov v praksi (ureditev iger na srečo preko interneta, licenc za zaposlene v igralniški dejavnosti ter certificiranja igralnih naprav).

V okviru mednarodne primerjave je pravna ureditev iger na srečo trenutno še prepuščena nacionalnim zakonodajam in ni predmet poenotenja oziroma harmonizacije znotraj Evropske unije, posamezne države pa to področje urejajo

glede na svoje socialne, kulturne in gospodarske posebnosti. V zadnjem času pa se nakazuje sprejem neke enotne evropske ureditve vsaj nekaterih segmentov tudi s tega področja, še zlasti zaradi uvajanja vedno novih tehnologij, katerih učinki presegajo območje zgolj posamezne jurisdikcije. Komisija Evropske Unije je tako v začetku leta 2004 že sprejela predlog Direktive o storitvah na notranjem trgu, ki na področju iger na srečo predvideva harmonizacijo in s tem povezane pomembne spremembe. V medresorsko delovno skupino, ki obravnava predlog te direktive na nivoju Republike Slovenije, je bil prav zaradi specifičnosti tega področja vključen tudi Urad neposredno.